

VISIE OP ALERTEREN

14 FEBRUARI 2024

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding.....	1
2	Aanleiding en achtergrond.....	2
3	Doel van de visie op alerteren.....	3
4	Het begrip alerteren in de zin van deze visie.....	3
5	Verantwoordelijkheden en rollen.....	4
5.1	Algemeen.....	4
5.2	Domeinen.....	4
6	Richtlijnen per onderwerp.....	5
6.1	Basisniveau.....	5
6.2	Nieuwe alerteringsbehoeften.....	5
6.3	Samenwerken met derde partijen.....	5
6.4	Verschillende alerteringsfuncties en namen.....	6
6.5	Governance.....	6
6.6	Bereik.....	7
6.7	Betrouwbaarheid van informatie.....	7
6.8	Continuïteit.....	8
6.9	Security/informatieveiligheid.....	8
7	Bijlage: TNO-rapport “Alert op de toekomst” - maart 2018.....	8

1 INLEIDING

Dit document bevat de visie op alerteren die gezamenlijk is ontwikkeld en bestuurlijk is vastgesteld door de Minister van Justitie en Veiligheid, de burgemeesters, het Openbaar Ministerie, de politie en de veiligheidsregio's. Deze visie geeft richting aan de hoofdlijnen van het beleid op alerteren in het veiligheidsdomein.

Alerteren is een breed begrip. Er bestaan vele vormen en soorten van alerteren, zowel vanuit publieke als private partijen. Deze visie op alerteren betreft specifiek het alerteren door de overheid in het veiligheidsdomein.

Alerteren in die zin is een middel om de zelfredzaamheid van burgers te vergroten of hun medewerking te vragen bij de uitvoering van de taken van de overheid. Tevens kan de burger worden voorzien van informatie waarmee maatschappelijke onrust wordt beperkt of de burger in staat kan worden gesteld zelf beter onderbouwde beslissingen te nemen ingeval van (een dreiging van) een incident of calamiteit. Er is alleen sprake van alerteren als er sprake is van urgentie. Deze urgentie kan voortkomen uit een dringend risico voor eigen of andermans veiligheid, waaronder vermiste personen, of uit het belang van de opsporing van verdachten of van slachtoffers. Indien er geen

dringende reden is om burgers snel te bereiken, is er geen sprake van alerteren maar van ‘gewone’ communicatie.

Het middel alertering kan in het veiligheidsdomein worden ingezet voor verschillende (deel)domeinen: voor opsporing, voor hulpverlening en voor rampenbestrijding en crisisbeheersing. Bij opsporing gaat het om het vragen van hulp van de burger bij het opsporen van verdachten en/of objecten. Bij hulpverlening gaat het vooral om het vragen van hulp van de burger bij het vinden van vermiste personen. Bij rampenbestrijding en crisisbeheersing gaat het om het alarmeren van burgers bij (dreigende) rampen en crises, waarbij de burger wordt voorzien van een handelingsperspectief. Deze visie betreft het middel alerteren en richt zich niet op het beleid van de genoemde domeinen.

Over het algemeen zien burgers het belang om de politie te helpen bij de opsporing van verdachten en het uitkijken naar bijvoorbeeld een vermist kind. Verder vinden burgers het van groot belang bij een ernstige (acute) dreiging tijdig en adequaat te worden gewaarschuwd, waarbij de overheid de burger voldoende inlicht over wat de burger zelf kan doen om zichzelf en zijn naasten te beschermen. Voor de alerteringsmiddelen die voor deze domeinen worden gebruikt is het voor burgers van belang dat deze snel betrouwbare en gevalideerde informatie verstrekken met een zo breed mogelijk bereik.

Op dit moment worden binnen het brede veiligheidsdomein drie landelijke voorzieningen toegepast om te alerteren. NL-Alert en het Waarschuwings- en Alarmeringssysteem (WAS) worden gebruikt bij rampenbestrijding en crisisbeheersing. NL-Alert kan ook worden ingezet bij (de dreiging van) extreem geweld, inclusief aanslagen. Burgernet, inclusief vermist-kind-alertering, wordt ingezet bij opsporing en hulpverlening.

2 AANLEIDING EN ACHTERGROND

Vanaf 2010 kwamen de ontwikkelingen rond alerteren in een stroomversnelling mede door het steeds bredere gebruik van nieuwe communicatietechnieken als de smartphone en de opkomst van sociale media. Er werden binnen de centrale overheid tal van initiatieven gerealiseerd, die gericht waren op het actief betrekken van burgers en bedrijven bij de uitvoering van publieke taken. Deze initiatieven ontstonden veelal vanuit een behoefte om op een bepaald beleidsterrein de effectiviteit te vergroten, bijvoorbeeld op het terrein van burgerparticipatie, heterdaadkracht, informeren en alarmeren. Dit leidde tot een (groot) aantal alerteringsstoepassingen onder verschillende namen. Daarnaast ontstonden er ook allerlei regionale en lokale overheidstoepassingen en kwamen ook veel private initiatieven van de grond. Dit alles leidde tot zorgen over de vraag of dat kleurrijke alerteringspalet voor de burger nog wel helder en overzichtelijk was en bovenal: betrouwbaar. Tevens kwam de vraag op of hierbij sprake was van een effectieve en efficiënte inzet van middelen.

Om dit vraagstuk te bezien is in 2016 op verzoek van het Landelijk Overleg Veiligheid en Politie (LOVP) de Denktank Alertering gevormd. De Denktank Alertering heeft het veld van alerteren in kaart gebracht en gekeken naar een visie op de toekomst van alerteren in het veiligheidsdomein. Daarbij speelden vragen omtrent het doel van alerteren, de verantwoordelijkheid, het regelen van kwaliteit en betrouwbaarheid en de betrokkenheid van derde partijen, alsmede het beheer van alerteringsvoorzieningen. De Denktank Alertering heeft zich ook beziggehouden met vragen als: waar wil de overheid de burger voor alerteren, hoe kan de balans tussen betrouwbaarheid en snelheid worden behouden en waar stopt de verantwoordelijkheid van de overheid en moet de zelfredzame burger eigen maatregelen nemen?

Onder regie van de Denktank Alertering heeft TNO in 2018 het rapport “Alert op de toekomst” uitgebracht (zie de bijlage) met daarin een beschrijving van het proces van alerteren aan de hand van een aantal zogenoemde leefwerelden in combinatie met een aantal crisisscenario’s, als input voor de verdere gedachten- en ideeënvorming over een visie op alerteren. In het rapport werden de hiervoor genoemde vragen op hoofdlijnen geadresseerd. De Denktank Alertering constateerde dat de situatie

rond alerteren in het brede veiligheidsdomein inmiddels gestabiliseerd was. Een visie op alerteren kon zich daarmee focussen op afstemming op hoofdlijnen tussen de verschillende vormen van alerteren in het brede veiligheidsdomein waarbij op basis van het TNO-rapport algemeen geldende richtlijnen konden worden afgesproken. Hierbij zou met name het oog moeten worden gehouden op die onderwerpen waar afstemming toegevoegde waarde biedt. Voor het overige kan de doorontwikkeling van de alertering worden overgelaten aan de verschillende veiligheidspartners. Deze veiligheidspartners hebben daarmee de ruimte hun verantwoordelijkheid voor de eerdergenoemde domeinen zoveel mogelijk zelf in te vullen.

Op basis van de bevindingen van de Denktank Alertering en van het TNO-rapport heeft het Ministerie van Justitie en Veiligheid vervolgens samen met de meest betrokken veiligheidspartners het traject van het ontwikkelen van een door alle betrokken partijen gedeelde visie op alerteren voortgezet.

3 DOEL VAN DE VISIE OP ALERTEREN

Als gezegd, de situatie rond alerteren in het brede veiligheidsdomein verkeert inmiddels in stabiel vaarwater. Deze visie op alerteren beoogt dan ook geen grote wijzigingen, noch weidse vergezichten, over bijvoorbeeld het vervangen van of samenvoegen van alerteringsvoorzieningen of het wijzigen van de verantwoordelijkheidsverdeling rond alerteren. In die zin dient de term visie vooral in praktische zin te worden geïnterpreteerd. Het doel van deze visie is om een overkoepelend gemeenschappelijk afwegingskader op hoofdlijnen te bieden dat de betrokken veiligheidspartners richting biedt bij het doorontwikkelen van het alerteren in de domeinen waarvoor zij verantwoordelijkheid dragen. Dit gemeenschappelijk afwegingskader draagt er aan bij dat indien vanuit de genoemde domeinen wordt besloten het middel alerteren in te zetten, daarvoor vanuit de overheid een effectief basisniveau aan alerteringsvoorzieningen beschikbaar is.

Het middel alerteren dient verschillende domeinen. Deze domeinen kennen verschillende verantwoordelijke veiligheidspartners, waaronder verschillende gebruikers, bevoegdheden en verschillen in functionaliteit. Voor de gezamenlijke visie op alerteren wordt gekeken naar de onderwerpen die deze verschillen overstijgen, wat de verschillende vormen van alerteren gemeenschappelijk hebben en waar afstemming nodig of wenselijk is. Een gezamenlijke visie draagt eraan bij dat de overheid met (haar manier van) alerteren de burger zo goed mogelijk bedient, met tegelijkertijd oog voor de mogelijkheden die de verschillende veiligheidspartners hebben. Daarom heeft de visie ook een effectieve en efficiënte inzet en beheer van alerteringsvoorzieningen tot doel, waarbij een afweging plaatsvindt tussen de behoefte en de beschikbare middelen.

De visie op alerteren geeft een kader voor besluiten op het terrein van het middel alerteren, zowel voor de samenwerking tussen de partijen, als voor de veiligheidspartners zelf. De verdere ontwikkeling van alerteren in het domein waarvoor de veiligheidspartners zelf verantwoordelijk zijn, wordt door hen aan de richtlijnen van deze visie getoetst. Hiermee wordt waar wenselijk tot harmonisatie van ontwikkelingen gekomen, samenwerking bevorderd waar dat zinvol is en tegelijkertijd recht gedaan aan de verschillen in verantwoordelijkheden en rollen en gebruikers van alerteren in het brede veiligheidsdomein.

4 HET BEGRIIP ALERTEREN IN DE ZIN VAN DEZE VISIE

Deze visie ziet op alerteren in het brede veiligheidsdomein. Alerteren wordt binnen het brede veiligheidsdomein gebruikt als middel ten behoeve van de opsporing, de hulpverlening en de rampenbestrijding en crisisbeheersing. Alerteren in de zin van deze visie wordt met name gebruikt om bij opsporing en hulpverlening burgers te vragen de overheid te ondersteunen in de uitvoering van haar taak, en bij rampenbestrijding en crisisbeheersing voor het verhogen van de zelfredzaamheid van burgers door hen van de eerste informatie en van een handelingsperspectief te voorzien. Er is alleen sprake van alerteren als er sprake is van urgentie. Deze urgentie kan voortkomen uit risico voor eigen of andermans veiligheid, waaronder vermiste personen, of uit het belang van de opsporing van verdachten, slachtoffers of objecten, dan wel van een acute dreiging voor eigen of andermans gezondheid of goederen. Reguliere opsporingsberichtgeving of

communicatie over een crisis volgende op de alertering vallen bijvoorbeeld niet onder alerteren. Ook communicatie over langdurige crises zoals de coronacrisis valt niet onder het begrip alerteren.

5 VERANTWOORDELIJKHEDEN EN ROLLEN

5.1 ALGEMEEN

Alerteren wordt ingezet voor drie domeinen: (1) rampenbestrijding en crisisbeheersing, (2) opsporing en (3) hulpverlening. Voor deze domeinen zijn verschillende veiligheidspartners bestuurlijk verantwoordelijk. Ook de uitvoerende partijen verschillen, evenals bijvoorbeeld de instanties die de desbetreffende alerteringsvoorzieningen beheren en de partijen waarmee wordt samengewerkt. Deze visie geeft afspraken en richtlijnen die zijn gemaakt op bestuurlijk niveau tussen de betrokken veiligheidspartners die verantwoordelijk zijn voor de genoemde domeinen en de Minister van Justitie en Veiligheid als stelselverantwoordelijke. Het gaat om richtlijnen voor een basisniveau aan alertering waarvoor deze veiligheidspartners verantwoordelijkheid nemen. De verschillende veiligheidspartners zijn zelf verantwoordelijk voor het beleid en de uitvoering van alerteren binnen het domein waarvoor zij verantwoordelijk zijn, ook voor vraagstukken als hoe zij het alerteren inrichten, met welke middelen, inclusief het beheer van de bijbehorende alerteringsvoorzieningen, met welke partijen zij samenwerken, hoe zij de wijze van alerteren inrichten, alsmede hoe zij de communicatie die volgt op het alerteren inrichten. De veiligheidspartners nemen daarbij de in deze visie neergelegde richtlijnen in acht, tenzij en voor zover zij gegronde redenen hebben om daarvan af te wijken.

5.2 DOMEINEN

Bij **rampenbestrijding en crisisbeheersing** gaat het meestal om de fysieke veiligheid van de bevolking en/of materiële schade. Zo wordt alerteren in de rampenbestrijding en crisisbeheersing gebruikt om de bevolking te alarmeren en van een handelingsperspectief te voorzien bij een (dreigende) ramp of crisis. Het alarmeren en informeren van de bevolking is een wettelijke plicht voor de overheid, neergelegd in de Wet veiligheidsregio's. Er wordt bij deze vorm van alerteren uit de aard der zaak gestreefd naar een zo groot mogelijk bereik onder de burgers die gewaarschuwd dienen te worden. De verantwoordelijkheid voor alerteren bij rampenbestrijding en crisisbeheersing ligt bij de burgemeester of bij de voorzitter veiligheidsregio, afhankelijk van de wijze van opschaling. De belangrijkste uitvoerende partij is de veiligheidsregio. Bij een ernstig incident met landelijke impact kan het wenselijk zijn om snel landelijk en uniform de bevolking te alerteren. In dat geval is het Nationaal Crisiscentrum NCC uitvoerende partij. Voor het geval NL-Alert wordt ingezet bij (de dreiging van) extreem geweld, inclusief aanslagen is een aparte procedure van toepassing waarin ook de verantwoordelijkheden van het Openbaar Ministerie en de politie zijn gewaarborgd .

Ingeval van **opsporing** gaat het om het opsporen van verdachten, slachtoffers of goederen. Bij opsporing wordt alerteren ingezet om burgers met urgentie te vragen medewerking te verlenen, met het verzoek op dat moment uit te kijken naar een verdachte, slachtoffer of object en de politie zo snel mogelijk te informeren over de verblijfplaats. Het alerteren van burgers om mee uit te kijken naar een verdachte is daarbij een van de mogelijk in te zetten middelen. De keuze welke middelen worden ingezet en hoe die middelen worden ingevuld is maatwerk, waarbij onder meer het opsporingsbelang en privacybelang worden afgewogen. De eindverantwoordelijkheid voor alerteren bij opsporing ligt bij het Openbaar Ministerie. De belangrijkste uitvoerende partij is de politie.

Bij **hulpverlening** gaat het om de fysieke veiligheid van individuen. Op dit moment wordt alerteren toegepast bij het zoeken van vermiste personen waarbij het urgent is de desbetreffende persoon te vinden, bijv. vanwege gevaar voor het welzijn of zelfs het leven van deze persoon. Hierbij wordt de medewerking gevraagd van de bevolking. Ook hier is het alerteren van burgers om mee uit te kijken naar de vermiste persoon een van de mogelijk in te zetten middelen en is de keuze welke middelen worden ingezet maatwerk waarbij onder meer het belang van de veiligheid van het slachtoffer en het

privacybelang worden afgewogen. De verantwoordelijkheid voor deze taak ligt primair bij de burgemeester. Alertering in het kader van hulpverlening moet, wanneer samenloop met opsporing te verwachten is, afgestemd worden met het Openbaar Ministerie. Het Openbaar Ministerie heeft het gezag over de opsporing in vermissingszaken, waar een verdenking van strafbare feiten aangenomen wordt door de officier van justitie. De uitvoerende partij is de politie.

6 RICHTLIJNEN PER ONDERWERP

6.1 BASISNIVEAU

De overheid is bij alerteren in het brede veiligheidsdomein verantwoordelijk voor het tot stand komen en onderhouden van een basisniveau aan middelen om te alerteren voor de drie genoemde domeinen.

Bij het invullen van dit basisniveau vindt een afweging plaats van verantwoordelijkheden, effectiviteit en efficiënte inzet van middelen.

De overheid draagt zorg voor een basisniveau aan middelen om te alerteren. Het invullen van dit basisniveau is niet onbeperkt gelet op de beschikbare middelen en wordt per domein uitgewerkt door de verantwoordelijke veiligheidspartners die daarbij toetsen aan effectiviteit en efficiëntie.

6.2 NIEUWE ALERTERINGSBEHOEFTEN

Indien er nieuwe behoeften ontstaan aan middelen tot alerteren gelden de in dit document verwoorde richtlijnen ook voor die ontwikkeling.

Deze visie weerspiegelt de huidige situatie rond alerteren. Het is denkbaar dat er in de toekomst behoefte ontstaat aan andere vormen van alerteren in het veiligheidsdomein, die binnen het basisniveau vallen waarvoor de overheid zich verantwoordelijk acht. Deze visie op alerteren zal ook op deze nieuwe vormen van alerteren van toepassing zijn.

6.3 SAMENWERKEN MET DERDE PARTIJEN

Het zorgdragen voor een basisniveau houdt niet in dat de overheid deze volledig zelf inricht. De overheid kan gebruik maken van marktpartijen.

De overheid kan bij alerteren samenwerken met andere publieke partijen, de markt of met burgerinitiatieven indien deze samenwerking een positieve bijdrage levert aan de uitvoering van de overheidstaak, geen belemmering vormt voor de taakuitvoering van de overheid en geen risico's voor anderen veroorzaakt.

De overheid verzorgt een basisniveau aan alerteren voor de rampenbestrijding en crisisbeheersing, de opsporing en de hulpverlening. Daarnaast bestaan er allerlei vormen van alerteren, ingericht door bijv. lokale overheden, en vanuit de private sector of burgerinitiatieven. Tevens worden alerteringen door de overheid doorgegeven via communicatiemiddelen die in handen zijn van derde partijen. Deze initiatieven kunnen een bijdrage leveren aan het alerteren binnen de domeinen. Sommige van de organisaties die deze initiatieven hebben ontwikkeld melden zich aan voor samenwerking met de overheid. Een eventuele samenwerking met deze partijen wordt gezien op de bijdrage aan de drie domeinen. De verantwoordelijkheid voor het omgaan met deze initiatieven ligt bij de domeinen. In ieder geval moet voorkomen worden dat initiatieven van derden de effectiviteit van het door de overheid bewerkstelligde basisniveau schaden.

6.4 VERSCHILLENDE ALERTERINGSFUNCTIES EN NAMEN

Voor burgers is bij alerteren helder dat de overheid de afzender is en welk doel het alerteren dient.

Een en dezelfde alerteringsfunctie wordt niet onder verschillende namen uitgevoerd.

Door voorlichting en communicatie wordt burgers van tevoren helder gemaakt voor welk doel welke vorm van alerteren onder welke naam wordt uitgevoerd.

Namen van alerteringsmiddelen worden zo nodig beschermd via het merkenrecht.

Alerteren geschiedt onder verschillende namen, zoals NL-Alert en Burgernet. Deze namen maken zowel voor gebruikers, als voor de bevolking duidelijk welk doel en functie een bepaalde vorm van alerteren heeft. De ontvanger van een alertering krijgt daardoor onmiddellijk een beeld van de urgentie en weet of de alertering zijn eigen veiligheid betreft of die van een ander, en of het om een hulpvraag gaat van de overheid of dat de burger zelf actie moet ondernemen. De naam maakt ook duidelijk wie de afzender is en geeft daarmee een indicatie over de betrouwbaarheid. Verwarring kan ontstaan als onder verschillende namen dezelfde alerteringsfunctie wordt uitgevoerd. Of als er verschillen ontstaan in het daadwerkelijk alerteren, waarbij voor een en hetzelfde geval onder de ene naam wel gealverteerd wordt en onder de andere naam niet, of een ander handelingsperspectief wordt gegeven. Dit moet uiteraard worden voorkomen.

Tevens is de naam een onmisbaar onderdeel van de voorlichting en communicatie over de desbetreffende vorm van alerteren. Onder die naam vindt voorlichting plaats aan de potentieel geadresseerden. Deze worden geïnformeerd over het doel, het belang en wat van de geadresseerde wordt verwacht of wat de geadresseerde kan bijdragen, alsmede over bijvoorbeeld privacy- en securityaspecten. Specifiek bij een alerteringsvoorziening waarvoor de geadresseerde zich dient aan te melden, is voorlichting en communicatie er ook op gericht om geadresseerden uit de doelgroep te bewegen zich aan te melden voor een bepaalde alertering.

De naam heeft een relatie met het doel van de alertering, maar niet met de uitvoering. Er is bijvoorbeeld geen bezwaar dat onder de vlag van meerdere namen dezelfde technieken worden gebruikt.

6.5 GOVERNANCE

De governance op alerteren wordt georganiseerd langs de lijnen van de verschillende domeinen.

Aangezien iedere alertering binnen het kader van een van de drie domeinen valt, geldt voor iedere vorm van alerteren een eigen governance. Deze governance vertrekt vanuit de verantwoordelijkheid van het gezag voor het desbetreffende domein. Alerteren is immers een middel om binnen het desbetreffende domein een doel te bereiken. De verantwoordelijke gezagen en uitvoeringsinstanties zijn verantwoordelijk voor het beleid op alerteren. Het inrichten van en uitvoeren van de verschillende vormen van alerteren, inclusief de benodigde alerteringsvoorzieningen is aan de gebruikers.

6.6 BEREIK

Bij het beoogde bereik van alerteringsvoorzieningen wordt een afweging gemaakt tussen de kosten, het beoogde doel en de meeropbrengst. Nauwkeurigheid van bereik is ook een aandachtspunt.

Er wordt aandacht besteed aan specifieke doelgroepen zoals mensen met een visuele of auditieve beperking en personen in gebieden met problemen bij de ontvangst van mobiele communicatie zoals in de grensstreken.

Alerteren richt zich tot de burger en dient verschillende doelen. Om effectief bij te dragen aan het doel, zal in het algemeen een zo hoog mogelijk bereik onder een zo specifiek mogelijke doelgroep gewenst zijn. Tegelijkertijd moet het bereik liefst niet groter zijn dan noodzakelijk onder meer om onnodig gealerteerde burgers te voorkomen. Het streven naar een zo groot mogelijk, specifiek bereik moet echter niet leiden tot kosten die niet meer in verhouding staan tot de opbrengst.

Het belang van het aantal te bereiken burgers en de nauwkeurigheid van het bereik onder de bevolking staat in relatie tot het beoogde doel. Bij het ene doel kan de hoogte van het bereik of de nauwkeurigheid zwaarder wegen dan bij het andere. Bijvoorbeeld, als het gaat om de bescherming van de fysieke veiligheid van de bevolking kan een hoog bereik van groter belang zijn dan indien van de bevolking medewerking wordt gevraagd aan een overheidstaak.

Het is van belang dat ook aandacht wordt besteed aan het bereiken van specifieke doelgroepen, met name die groepen die met de standaardvoorzieningen minder of slecht bereikt worden. Dit kunnen verschillende doelgroepen zijn, mensen met enigerlei communicatieve beperking, maar ook mensen die in een gebied wonen met een beperkt mobiel telefonie of internetbereik, mensen die niet (goed) met moderne communicatiemiddelen om kunnen gaan of mensen in gebieden waar het bereik voor mobiele telefonie hinder ondervindt zoals in de grensstreken van Nederland. Het kan wenselijk zijn voor deze doelgroepen specifieke maatregelen te treffen. Zo wordt voor NL-Alert een app ontwikkeld die in ieder geval verschillende groepen met een beperking kan bedienen. Ook wordt gezocht naar oplossingen voor het punt dat mensen in de grensstreek met hun mobiele telefoon verbonden zijn met Belgische of Duitse mobiele netwerken.

6.7 BETROUWBAARHEIDVAN INFORMATIE

Alerteren vanuit de overheid is als zodanig herkenbaar.

Informatie verstrekt door de alertering is zo volledig en juist als mogelijk; wel wordt een afweging gemaakt of op grond van urgentie een alertering toch gewenst is ook als het beeld of handelingsperspectief nog niet eenduidig en volledig is.

Daar waar het gaat om alerteren vanuit de overheid dient deze te voldoen aan de eisen die in het algemeen worden gesteld aan de betrouwbaarheid van overheidsinformatie. De alertering dient herkenbaar te zijn als afkomstig vanuit de overheid hetgeen een aanduiding geeft voor de betrouwbaarheid van de verstrekte informatie.

Aan de andere kant heeft alerteren het element van urgentie in zich. Dat betekent dat niet altijd kan worden gewacht tot alle informatie volledig en geverifieerd is. Het momentum kan dan voorbij zijn.

Dit klemte eens te meer daar waar in de huidige wereld van snelle informatieverbreiding burgers zich vaak al een beeld vormen van wat er aan de hand is, waarbij de betrouwbaarheid en eenduidigheid van dat beeld niet vanzelfsprekend is. Degene die opdracht geeft tot het verzenden van een alertering dient daarom een afweging te maken tussen de mate van betrouwbaarheid van de gegevens waarop hij de alertering en de inhoud daarvan baseert, en de noodzaak van snelle informatieverstrekking aan de burger.

6.8 CONTINUÏTEIT

Alerteringsvoorzieningen kennen een hoge mate van gegarandeerde beschikbaarheid.

Alerteren staat ten dienste van belangrijke doelen, waar vaak de fysieke veiligheid van personen van afhangt. Voorzieningen die worden gebruikt om te alerteren dienen dan ook een hoge mate van beschikbaarheid en continuïteit te bezitten.

6.9 SECURITY/INFORMATIEVEILIGHEID

Informatieveiligheid is voor de eigenaren, gebruikers en beheerders van een alerteringsvoorziening een prioriteit. Eigenaren, gebruikers en beheerders hebben daarin een eigen, maar ook een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

De inspanningen van de eigenaren, gebruikers en beheerders ter verbetering van de informatieveiligheid van de deelnemers zijn gebaseerd op vertrouwen en transparantie. Ze helpen elkaar bij het behalen van de (gezamenlijke) doelen. De informatieveiligheid wordt gemonitord en regelmatig geëvalueerd.

Verbetering van de informatieveiligheid is gebaseerd op risicomanagement. Onder risicomanagement wordt het identificeren, beoordelen, sturen en beheersen van risico's met betrekking tot informatiebeveiliging verstaan.

De verantwoordelijkheid voor de informatieveiligheid ligt bij de verantwoordelijken voor de desbetreffende alerteringsvoorziening. Zowel de eigenaren, de gebruikers als de beheerders hebben een belangrijke rol in het veilig houden van de alerteringsvoorzieningen. Het uitgangspunt is dat deze partijen samen zorgen voor een veilige en weerbare voorziening conform de eisen neergelegd in de standaard voor beveiliging ISO 27001/27002 en de doorvertaling daarvan voor de overheid in de Baseline informatiebeveiliging Overheid. Het doel is daarmee de operatie te faciliteren en beschermen, de continuïteit te borgen en risico's te beheersen. Tussen de eigenaar, beheerder en de gebruikers van een alerteringsvoorziening worden afspraken gemaakt die betrekking hebben op de rolverdeling, verantwoordelijkheden en taakinvulling bij het informatiebeveiligingsbeleid van de desbetreffende alerteringsvoorziening.

7 BIJLAGE: TNO-RAPPORT "ALERT OP DE TOEKOMST" - MAART 2018